

Forkyndelsen af retfærdiggørelsen sætter fri til at være i tjeneste

Den tidligere chefredaktør på Die Zeit, Marion Dönhoff, skrev engang om kirken, at dens opgave ikke er at kloge sig på samfundsforhold. Men kirken skal stille sine egne spørgsmål til verden, og verden bestemmer ikke selv, hvad vores spørgsmål er betinget af. Dét, der giver retning til kirkens spørgsmål må nemlig være den lære, som kirken står og falder med: retfærdiggørelseslæren. Ved at argumentere herudfra stiller kirken verden sine spørgsmål.

Verden er under hastig forandring. Globalisering, verdensøkonomi og det, som bliver kaldt "den fjerde industrielle revolution", kan synes langt fra den kirkelige hverdag. Men Danmark er ikke en ø i verdenshavet, og derfor er kirken heller ikke en ø i folkehavet. Betyder det, at kirken skal have meninger om alverdens politiske spørgsmål? Nej. Kirken skal forholde sig til de mennesker, som lider under forandringer og samfundsforhold, sådan som det kan aflæses i stress, ensomhed, afmagt, konflikter osv. Og det gør den, når den stiller sine omgivelser relevante spørgsmål. Kan vi retfærdiggøre den verden, vi giver videre? Er det ikke et almenmenneskeligt problem at være overladt til at prøve at retfærdiggøre sig selv? Det giver overbelastning.

Retfærdiggørelseslæren forkynder, at mennesket ikke ved egen indsats kan gøre sig fortjent til noget over for Gud, men må modtage alt fra Gud i troen på Jesus Kristus. Der er et menneskesyn indeholdt i retfærdiggørelseslæren, som lover hver enkelt en grundlæggende anerkendelse for at være mere end summen af sine handlinger. Deri finder et kristenmenneske sin sande frihed. Og det er essensen i alt, hvad vi vil med kirkens arbejde med dannelse, sjælesorg, diakoni og sognearbejde i alle dets grene. Det er også årsag til, at en biskop selvfølgelig må være optaget af, at kristne forfølges for deres tros skyld i verden, som beskrevet i Kristeligt Dagblad d. 15. september. Guds retfærdiggørelse af syndere, gør det umuligt stiltiende at acceptere denne religiøst motiverede vold. Omvendt er det utvivlsomt også netop det evangelium om frihed, som ligger i den kristne tro, der fremprovokerer volden.

Når Helsingør Stift skal vælge ny biskop, gælder det ikke om at finde en supermand eller -kvinde, eller foretage en helgenkåring. Stiftets menighedsråd vælger en leder i et stort stift, med alt hvad det indebærer af dilemmaer og beslutninger. Den tid er heldigvis forbi, hvor der med en ledelsestitel følger en forventning om, at man har svar på alt, og at ens autoritet primært er afhængig af om ens egne planer bliver efterlevet. God ledelse er også i folkekirken sammen at finde vej gennem en vi-kultur af samarbejde, at inspirere og motivere andre til at yde deres bedste. I stiftet skal det være en fælles vision, at kirkens relevans bliver tydelig for alle. Vi er sat i verden som menighed for at skabe fællesskaber. Og vi skal åbne dem, så flere føler sig hjemme. Og en biskop skal med både tænkning og indsats vise veje og muligheder frem mod det ene mål, som kirken retter sig mod: evangeliets forkyndelse.

De fleste af folkekirken aktive medlemmer er 50+. Det skriver jeg uden beklagelse. Mange i kirken har tænkt over livet og har en vis erfaring med sig. Det betyder, at vi er mange gode og erfarne folk om at tænke sammen, når vi skal finde den bedste måde at være kirke på i dag. Naturligvis sætter vi så også fokus på alle dem, der ikke er der. Hvordan opdager de, at evangeliet også er et frihedsbudskab til dem?

Hvad med de unge, der har problemer med identiteten, hvordan kommer vi dem i møde? Kan vi i endnu højere grad end nu skabe samtalerum, hvor unge kan finde det naturligt at mødes og tale om eksistens og meningen med livet? Hvad kan man tilbyde den kulturkristne og det tvivlende medlem? Hvad er det fællesskaberne gør for dem? Er det kirkehøjskoler, filosofiske saloner og skole-kirketjeneste der skal til? Eller skal vi primært henvise til søndagens gudstjenester, som det sted hvor

mennesker kan erfare, at Gud vil noget med dem? Vi skal vel ha' det hele. Men det må være i det enkelte sogn, at man vælger, hvad der giver mest mening på stedet.

Mange engagerer sig i kirkeligt arbejde fordi de ønsker at sætte fingeraftryk. Hvad oplever man som forhindringer? Hvordan er arbejdskulturen? Der kan være brug for et organisationstjek. Måske er der i Folkekirken for meget individuel præstationskultur. Men vi er gensidigt afhængige. Afhængighed behøver ikke at være skamfuldt. Der findes en "moden afhængighed", der er en styrke og ikke en svaghed. Det er dér, hvor man kan skifte mening og tillidsfuldt vover at sige: jeg har begået en fejl. Christian Ørsted formulerer det præcist i sin ledelsesbog *Fatale forandringer*: "For at håndtere uforudsigelighed, kompleksitet og skiftende, modstridende krav har vi brug for hinanden. Vi har brug for hinandens støtte og dømmekraft. For at forebygge problemer. For at opdage fejl i tide og finde nye løsninger og veje frem". Der er brug for samarbejde på tværs af sogne, provstier og stifter – ja på tværs af faggrænser, teologiske retninger og politiske retninger.

På alle planer og i alle Folkekirkecentre er frihed vigtig. Det teologiske centrum er samtidig det organisatoriske princip, der ligger bag ved det meste af Folkekirkearbejde. Vi har bred folkelig opbakning, og der gøres et godt og stort stykke frivilligt arbejde rundt omkring i sognene. Der er stor bevidsthed om, at Folkekirken skal bevare sin kirkelige tradition, samtidig med at der finder en samtidsorienteret fornyelse sted, helt i Luthers og Grundtvigs ånd. Det kræver netop frihed og tillid for at det kan fortsætte. Og det kræver Ånd. Hvor Guds Ånd er, er frihed til, skriver apostlen Paulus.

Denne frihed indebærer en frisættelse af menighedsråd, kirkens ansatte, præst, provst og bisp til fordomsfrit at gå i kast med de konkrete opgaver. Den frihed, Paulus forkynder, giver inspiration og luft til de folkekirkelige fællesskaber, og det er der brug for i en tid, hvor mange er bange for fremtiden. I forhold til Folkekirkearbejde behøves både frihedsperspektivet og en lyttende position.

At lytte er forudsætning for at forstå en sag eller et problem og kunne gøre noget ved det. I Folkekirken, hvor der bliver ledet både nedefra og oppefra, udefra og indefra og på tværs, er det den eneste anstændige måde at være biskop på. Det er vigtigt, at der lyttes til alle, for at biskoppen kan være fri i sin egen ret. Ikke håndfæstet af hverken provsterne, præsterne, menighedsrådene, stiftsrådet eller ministeren.

Retfærdiggørelse af tro og ikke gerninger er det befriende budskab, som lyder i kirken, og som vi kan leve af. Her sættes vi fri til at erkende, at vi skal være og blive os selv, ikke af egen kraft men med Guds hjælp. I Guds øjne er der ikke noget af det, som vi har gjort, der er uopretteligt i forhold til det, som vi er bestemt til at være. Vi har til opgave at blive os selv, men vi kan ikke blive os selv uden at være henvist til den anden.

Derfor sammenligner Paulus kirken med et legeme eller en krop. I Bibelen 2020 lyder det sådan her: "Den enkelte krop består af mange dele med hver sin funktion. På samme måde er vi mange i menigheden, men vi hører alligevel sammen som en enhed, for hver enkelt af os er en del af Kristus' krop og er afhængig af de andre dele." (Rom. 12,4-5). Det er en god metafor også når vi taler om folkekirken som organisation, som arbejdsplads og som fællesskab af mennesker, der er medlem af kirken og hører til, hvad enten de kommer tit i kirken eller sjældent.

Bispekandidat, provst og ledende beredskabspræst Ulla Thorbjørn Hansen